

Evangheliile

LECȚIA
TREI

EVANGHELIA DUPĂ MARCU

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită.

Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru răspândirea Bibliei în Anglia și străinătate).

Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte efecace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere	1
II. Contextul	1
A. Autorul	1
1. Opinia tradițională	2
2. Viața autorului	3
B. Cititorii inițiali	4
1. Mărturia bisericii primare	4
2. Detaliile evangheliei	4
C. Prilejul	5
1. Data	6
2. Scopul	6
III. Structura și conținutul	8
A. Vestirea lui Mesia	8
B. Puterea lui Mesia	9
1. Introducere	9
2. Lângă Capernaum	10
3. Galileea	11
4. În afara Galileei	13
C. Afirmația apostolilor că Isus e Mesia	15
D. Mesia pătimitor	16
1. Pregătirea	16
2. Confruntarea	19
3. Suferința și moartea	20
E. Biruința lui Mesia	21
IV. Teme principale	22
A. Slujitorul pătimitor	23
1. Așteptările evreilor	23
2. Lucrarea lui Isus	24
3. Reacția cuvenită	26
B. Împăratul biruitor	28
1. Împărăția proclamată	28
2. Puterea și autoritatea demonstrate	29
3. Vrajmașii învinși	30
V. Concluzie	32

Evangheliile

Lecția a treia

Evanghelia după Marcu

INTRODUCERE

În fiecare zi, mii de creștini suferă persecuții doar pentru că Îl urmează pe Hristos. Zilnic, milioane de credincioși se confruntă cu posibilitatea ca proprietățile să le fie confiscate, liderii să le fie bătuti și închiși, iar familiile să le fie vătămate, răpite sau chiar ucise.

De fapt, Marcu a avut în vedere persecuția creștinilor atunci când a scris ceea ce acum este a doua evanghelie din Noul Testament, Evanghelia lui Marcu. Biserica primară suferise în multe privințe. Dar cum trebuiau să înțeleagă credincioșii semnificația suferinței lor? Ce puteau învăța despre dificultățile lor din exemplul lui Isus? Marcu răspunde acestor întrebări relatând viața lui Isus într-un fel care să întărească credința primilor creștini și să-i încurajeze să persevereze.

Aceasta este a treia lecție din ciclul *Evangheliile* și am intitulat-o „Evanghelia după Marcu.” În această lecție vom analiza îndeaproape consemnarea făcută de Marcu vieții lui Isus, așa încât să putem aplica mai eficace învățăturile Lui în viața noastră de azi.

Studiul Evangheliei lui Marcu se va împărți în trei părți principale. În primul rând, vom analiza contextul Evangheliei lui Marcu, apoi îi vom studia structura și conținutul și, în final, vom studia câteva teme principale. Să începem cu contextul Evangheliei lui Marcu.

CONTEXTUL

Vom studia contextul Evangheliei lui Marcu discutând despre autor, despre cititorii inițiali și despre prilejul sau circumstanțele în care a scris. Să vorbim mai întâi despre autorul Evangheliei lui Marcu.

AUTORUL

Vom discuta despre autorul Evangheliei lui Marcu în două etape. În primul rând vom analiza opinia tradițională în ce privește autorul, iar apoi vom explora viața acestuia. Să începem cu opinia tradițională privitoare la autorul acestei evanghelii.

Opinia tradițională

Tradiția bisericii primare este unanimă în privința faptului că Evanghelia lui Marcu a fost scrisă de Ioan Marcu. Noul Testament afirmă că Ioan Marcu e vărul lui Barnaba. El i-a însoțit pe Pavel și Barnaba în prima călătorie misionară descrisă în Fapte. Despre mama lui se spune că avea o casă în Ierusalim, unde se întâlneau primii ucenici. Într-una din epistolele sale, Petru îl menționează pe Ioan Marcu ca fiul său. Papias spune că Ioan Marcu l-a urmat pe Petru la Roma și i-a consemnat cu acuratețe învățătura.

— Dr. Robert Plummer

Printre primii scriitori creștini care au afirmat că Marcu a scris a doua evanghelie s-a numărat și Papias. El a trăit la începutul secolului al doilea și a fost episcop în Asia Mică în jurul anului 130 d.H.

Cunoaștem opinia lui Papias de la Eusebiu, celebrul istoric al bisericii care a scris în jurul anului 325 d.H. În lucrarea *Istoria ecleziastică*, cartea a 3-a, capitolul 39, secțiunea 15, el dă următorul citat din Papias:

Marcu, care devenise tălmaciul lui Petru, a scris cu acuratețe, deși nu în ordine, tot ce și-a amintit din lucrurile spuse sau făcute de Hristos. Căci el nici nu l-a auzit pe Domnul și nici n-a umblat cu El, dar după aceea, așa cum am spus, l-a urmat pe Petru, care și-a adaptat învățătura la nevoile ascultătorilor lui.

Potrivit lui Papias, Evanghelia lui Marcu se bazează într-o mare măsură pe învățătura apostolului Petru. Marcu nu a fost martor ocular al lucrării lui Isus, dar a scris cele văzute și auzite de Petru de la Isus.

Cred că cele mai vechi tradiții bisericești de care dispunem sunt suficient de aproape de timpul scrierii și circulației timpurii a evangheliilor pentru ca oamenii să fi avut informații corecte. Cel mai bun exemplu în acest sens este ceea ce știm de la Papias, episcop de Ierapole, Asia Mică, la începutul sec. al II-lea. Papias a scris o carte mare, pe care din păcate nu o mai avem. Deținem doar câteva fragmente mici din scrierea sa, însă printre acestea se află câteva comentarii referitoare la evanghelii. Remarcabil este că Papias ne spune că Marcu și-a scris evanghelia pe baza predicilor lui Petru. Potrivit lui Papias, el a fost tălmaciul lui Petru, asta însemnând probabil că traducea arameica lui Petru în greacă sau latină. Papias ne spune că Marcu a scris evanghelia din cunoștințele pe care le avea din predicile lui Petru. Cred că aceasta este cea mai autentică și mai veche tradiție pe care o avem referitoare la evanghelii și nu văd niciun motiv ca să o punem la îndoială.

— Dr. Richard Bauckham

Și alți scriitori din biserica primară confirmă opinia tradițională conform căreia Marcu a scris această evanghelie. De exemplu, *Prologul anti-marcionit* la cea de a doua evanghelie, scris în jurul anului 170 d.H., susține direct că Marcu e autorul. Irineu, unul din părinții bisericii, care a scris în jurul anului 177 d.H., susține la rândul său această opinie. Mai mult, cele mai vechi manuscrise grecești care conțin un titlu al acestei cărți o numesc „după Marcu.”

Dovezile care afirmă că Marcu a scris a doua evanghelie erau larg răspândite în biserica primară. De fapt, nu avem nicio scriere a bisericii primare care să pună la îndoială calitatea sa de autor. Cu toate că în ultimele secolele anumiți cercetători au încercat să nege această opinie tradițională, nu au reușit să demonteze mărturia antică a paternității literare a lui Marcu și nici nu au fost în stare să indice ceva din evanghelie care să-l excludă pe Marcu ca autor. Din aceste motive, creștinii de azi pot afirma cu încredere că Marcu a scris această evanghelie.

După ce am confirmat opinia tradițională conform căreia Marcu a scris această evanghelie, vom explora viața acestuia pentru a-i putea înțelege mai bine scrierea.

Viața autorului

Potrivit Fapte 12:12, Marcu era fiul unei femei pe nume Maria, care a trăit în Ierusalim. În casa ei s-au întâlnit creștinii din Ierusalim ca să se roage pentru Petru când a fost întemnițat. Așa că asocierea lui Marcu cu Petru și cu alți apostoli a început cel puțin de atunci.

Marcu era și vărul lui Barnaba, după cum menționează Pavel în Coloseni 4:10. El chiar i-a ajutat pe Pavel și Barnaba în prima lor călătorie misionară, dar, după cum aflăm din Fapte 13:13, i-a părăsit la mijlocul călătoriei și s-a întors la Ierusalim.

Ca urmare, Pavel a refuzat ca Marcu să-l însoțească în a doua sa călătorie misionară. După cum citim în Fapte 5:36-41, Pavel și Barnaba s-au despărțit din cauza acestui lucru. Așa că Barnaba l-a luat pe Marcu pentru a sluji în Cipru, iar Pavel l-a ales pe Sila ca tovarăș de călătorie în locul lui Barnaba.

Însă, conform Coloseni 4:10, Marcu i-a recâștigat încrederea lui Pavel și chiar a fost cu el pe timpul uneia dintre întemnițările sale.

Mai târziu, Marcu l-a ajutat și pe Petru în timpul slujirii sale la Roma. De fapt, a avut cu el o relație atât de apropiată, încât acesta l-a numit „fiul meu” în 1 Petru 5:13. Probabil că în această perioadă i-a relatat Petru cele mai multe din detaliile lucrării pământești a lui Isus, care sunt consemnate în Evanghelia lui Marcu.

Marcu sau Ioan Marcu, numele lui întreg, este un personaj fascinant în Biblie. El e menționat doar în treacăt în câteva situații. Mama lui se numea Maria și avea o casă în Ierusalim. Știm lucrul acesta deoarece biserica se aduna uneori în casa ei. Era vărul lui Barnaba, unul dintre tovarășii misionari ai lui Pavel. I-a însoțit pe Pavel și Barnaba în prima lor călătorie misionară. Istoria bisericii ne spune că era un tovarăș apropiat și al lui Petru. De fapt, tradiția bisericii ne spune că Evanghelia lui Marcu reprezintă într-un fel amintirile lui Petru. De aceea, unii spun: „Cine este acest Marcu? El n-a fost apostol.” E

adevărat că n-a fost apostol, dar priviți ce-l recomandă. Impresionant. Aproape sigur, copil fiind, L-a văzut și L-a cunoscut pe Isus. Deci a fost martorul Său ocular și aproape sigur martor ocular al învierii. Cine au fost mentorii lui? Cei doi mentori principali au fost Pavel, apostolul neamurilor, și Petru, realmente un reprezentat al celor doisprezece apostoli. Așadar, avea competența de a scrie o evangheliie a lui Isus Hristos? Fără doar și poate.

— Dr. Mark Strauss

După ce am discutat despre Marcu, ca autor al acestei evanghelii, ar trebui să abordăm problema cititorilor inițiali ai scrierii sale.

CITITORII INIȚIALI

Mărturia bisericii primare și câteva detalii din Evanghelia lui Marcu indică faptul că destinatarii inițiali ai acesteia erau bisericile din Italia, cu precădere cele din Roma.

Vom explora ideea că Marcu a scris bisericilor din Italia și Roma analizând pe scurt mărturia bisericii primare și câteva detalii din evangheliie. Să vedem mai întâi mărturia bisericii primare.

Mărturia bisericii primare

Cei trei martori din vechime pe care i-am amintit mai devreme – Papias (care a scris în jurul anului 130 d.H.), *Prologul anti-marcionit* (scris în jurul anului 170 d.H.) și Irineu (care a scris în jurul anului 177 d.H.) – declară că Marcu a scris evangheliia în Italia, iar unii au identificat în mod concret Roma. Mai mult, niciunul dintre ei nu sugerează că Marcu și-ar fi trimis evangheliia bisericii din altă cetate. Acest lucru arată că a scris bisericilor locale de unde a trăit. Această concluzie este întărită de 1 Petru 5:13, care-l localizează pe Marcu în Roma, în vremea în care a slujit împreună cu Petru.

Desigur, istoria dovedește că Dumnezeu a intenționat ca Evanghelia lui Marcu să fie folosită de toată biserica din toate veacurile, la fel ca toate evangheliile. Dar suntem mai bine pregătiți să o interpretăm așa cum a intenționat el când înțelegem că Marcu a scris dintr-o profundă preocupare pentru ceea ce se întâmpla cu creștinii italieni și în special cu creștinii romani din vremea sa.

Pe lângă mărturia bisericii primare, multe detalii din Evanghelia lui Marcu sugerează la rândul lor că el a scris bisericilor din Italia și în special celor din Roma. Vom menționa patru detalii care susțin afirmația că a scris bisericilor din Italia și Roma.

Detaliile evangheliei

În primul rând, Marcu le explică cititorilor în câteva rânduri obiceiurile din Palestina. De exemplu, în Marcu 7:3-4 explică obiceiul fariseilor de a-și spăla mâinile. O

asemenea explicație sugerează că printre cititori se aflau un mare număr de neevrei care locuiau în afara Palestinei.

Un al doilea detaliu compatibil cu un public italian sau roman este acela că Marcu explică expresiile aramaice. Iată, de exemplu, explicația oferită cu privire la numele lui Iacov și Ioan în Marcu 3:17.

Iacov, fiul lui Zebedei, și Ioan, fratele lui Iacov, cărora le-a pus numele Boanerges, care tâlmăcit înseamnă: „Fiii tunetului” (Marcu 3:17).

Marcu oferă explicații asemănătoare în Marcu 5:41, 7:34 și 15:22, 34. Palestinienii care vorbeau limba aramaică nu ar fi avut nevoie de aceste explicații și chiar mulți evrei din afara Palestinei ar fi cunoscut aramaica și ebraica de la sinagogă. Aceste detalii sugerează că Marcu a scris neevreilor din afara Palestinei.

Un al treilea detaliu care sugerează și mai clar cititori din Italia și Roma constă în faptul că Marcu a folosit mai multe cuvinte latinești decât oricare alt evanghelist, indicând că o mare parte din cititorii lui înțelege latina.

În secolul întâi, limba latină nu era vorbită la scară largă în lumea mediteraneană, ea fiind limitată în special la Italia, patria imperiului roman. De aceea este semnificativ că Marcu folosește cuvinte latinești de cel puțin 15 ori. De exemplu, în Marcu 12:42, folosește cuvântul latin *lepta*, cu referire la o monedă mică de cupru. Cu toate că l-a scris cu litere grecești, cuvântul este latin și e puțin probabil să fi fost înțeles de cei ce nu vorbeau latina.

Al patrulea detaliu care arată plauzibilitatea ideii că Marcu a scris bisericilor din Italia, și în special din Roma, este acela că menționează un om pe nume Ruf.

În Marcu 15:21 ni se spune că cel care a dus crucea lui Isus la Golgota era tatăl lui Ruf și Alexandru – doi bărbați care nu au niciun rol în Evanghelia lui Marcu. Atunci de ce i-a menționat Marcu? Una din cele mai bune explicații este că erau cunoscuți sau chiar făceau parte din publicul lui Marcu. De fapt, în Romani 16:13 un om pe nume Ruf este menționat ca membru al bisericii din Roma. Presupunând că este același Ruf menționat de Marcu, concluzia este că el a scris bisericii din Roma.

Niciunul din aceste detalii nu dovedește de sine stătător că Evanghelia lui Marcu a fost destinată Romei, dar efectul lor cumulativ confirmă mărturia puternică a bisericii primare. Și, după cum vom vedea tot în această lecție, dacă citim evanghelia având în vedere că cititorii sunt romani putem înțelege mai bine unele dintre accentele specifice ale lui Marcu pentru a le folosi în viața noastră din biserică de azi.

Reținând cine sunt autorul și destinatarii inițiali ai acestei evanghelii, suntem gata să examinăm un al treilea aspect al contextului Evangheliei lui Marcu, și anume prilejul sau circumstanțele scrierii ei.

PRILEJUL

Vom studia două aspecte legate de prilejul scrierii Evangheliei lui Marcu. În primul rând, vom discuta despre data la care a scris Marcu și apoi vom examina scopul scrierii. Să începem prin a aborda data Evangheliei lui Marcu.

Data

Data la care a fost scrisă Evanghelia lui Marcu nu poate fi stabilită cu precizie absolută, dar dovezile par să indice în general spre mijlocul către sfârșitul anilor 60 din secolul întâi.

Martori din vechime, cum ar fi Irineu și *Prologul anti-marcionit*, susțin că Marcu și-a scris Evanghelia după moartea lui Petru. Petru a fost martirizat, cel mai probabil, în Roma în timpul persecuțiilor suferite de biserică din partea împăratului roman Nero, după arderea Romei în anul 64 d.H. Papias pare a spune că Marcu și-a început lucrarea în timp ce Petru era încă în viață, dar nu exclude posibilitatea ca Petru să fi murit înainte ca Marcu să termine. Așa că pare rezonabil să acceptăm că data cea mai veche la care Marcu și-a terminat evanghelia a fost undeva în preajma morții lui Petru din anul 64 d.H.

Data cea mai târzie la care ar fi putut scrie Marcu este greu de stabilit. După cum am văzut într-o lecție anterioară, mulți cercetători cred că Evanghelia lui Marcu a fost prima evanghelie scrisă și că atât Matei, cât și Luca au folosit-o ca referință atunci când și-au scris evangheliile. De vreme ce niciuna din aceste trei evanghelii nu menționează distrugerea Ierusalimului și a Templului, care a avut loc în anul 70 d.H., mulți au ajuns la concluzia că evangheliile lui Matei, Marcu și Luca au fost scrise înainte de acea perioadă. Și, dacă Matei și Luca au primit și au folosit Evanghelia lui Marcu înainte de a-și termina propriile lucrări, putem spune că Marcu a fost finalizată chiar înainte de anul 70 d.H. – cu certitudine până în 69 d.H. și probabil chiar în 67 d.H., ceea ce le-ar fi dat mai mult timp lui Matei și Luca să cunoască Evanghelia lui Marcu înainte de a o scrie pe a lor.

Reținând data la care a fost scrisă Evanghelia lui Marcu, să discutăm despre scopul scrierii acesteia.

Scopul

Într-un fel, Marcu și toate celelalte evanghelii au un scop comun: acela de a păstra înregistrări istorice adevărate ale vieții și învățăturilor lui Isus. Începând cu anul 50 d.H., tot mai mulți apostoli și martori oculari ai vieții, morții și învierii lui Isus mureau. Așa că a apărut o nevoie din ce în ce mai mare de a le păstra declarația și mărturia. După cum menționează Eusebiu și alți scriitori din biserică primară, unul din scopurile lui Marcu a fost acela de a păstra mărturia lui Petru cu privire la lucrarea lui Isus.

Dar acesta nu a fost unicul scop al lui Marcu. La fel ca ceilalți evangheliști, Marcu nu a vrut doar ca cititorii săi să afle despre Isus, ci și să tragă învățăminte din viața Lui, pe care să le poată aplica în viață. Dar cum era viața lor?

Perioada anilor 60 d.H. a fost foarte grea pentru creștinii din Roma. Trebuie să ne amintim că până atunci, conform legii romane, dacă erai evreu făceai parte dintr-o religie recunoscută, adică *religio licita*, o religie acceptată. Așa că creștinii evrei nu sufereau mari persecuții deoarece romanii se gândeau că fac parte din iudaism. Ce s-a întâmplat însă când autoritățile romane au înțeles că această nouă religie pare să includă și neevreii și este destul de diferită de iudaism? Dintr-o dată nu mai era o religie sigură sau acceptată, iar autoritățile

romane au început s-o trateze cu destulă reticență. Tocmai asta începe să se întâmple în Roma la începutul anilor 60 d.H. În anul 59 Nero o ia puțin razna, iar primii cinci ani ai domniei sale sunt destul de buni, dar după aceea și până la moartea lui din anul 68, devine din ce în ce mai imprevizibil. Apoi, în jurul anului 60 d.H., la Roma sosește Pavel, care e gata să moară pentru Hristos și să arate că această nouă religie este pentru toți, inclusiv împăratul Nero. Este posibil ca, luând contact cu creștinismul, Nero să realizeze că această religie nu-i place. El era conducătorul și acum au venit acești creștini care proclamau că „Isus este Domnul.” Ca urmare, când în Roma izbucnește un mare incendiu, la 18 iulie 64 d.H., iar Nero este socotit vinovat, el dă vina pe această nouă grupare, această nouă sectă numită creștini, iar ceea ce urmează este tragic.

— Dr. Peter Walker

În perioada probabilă a scrierii lui Marcu, biserica din Roma era persecutată de împăratul Nero, care a domnit între 54-68 d.H. El este faimos pentru că a dat vina pe creștini pentru incendiul din Roma din anul 64 d.H. și pentru că i-a pedepsit în chip cumplit.

Sub domnia lui Nero, Roma a persecutat biserica cu brutalitate. La început, Roma a fost înființată ca republică. Mai târziu, după asasinarea lui Iuliu Cezar, August a ocupat Roma cu armata și a dizolvat senatul. Astfel, republica romană a devenit imperiul roman și August a devenit primul împărat. Asta a marcat începutul istoriei brutalității romane. De fapt, Nero nu a fost cel mai rău în ceea ce privește persecuția creștinilor. Alți împărați au atacat creștinismul cu și mai multă violență și mulți creștini au suferit și au fost uciși, fiind pironiți pe cruce sau arși de vii, conform scrierilor istorice. În biserica primară au existat mulți martiri care, prin moartea lor, au dat mărturie cu privire la mila și dreptatea lui Dumnezeu.

— Dr. Stephen Chan

Viața era grea din multe puncte de vedere pentru creștinii din Roma și din jurul ei în aceea perioadă. Și, după cum vom vedea, Marcu și-a scris evanghelia pentru a sluji nevoilor lor din acea situație. Deși scopul lui poate fi descris în multe feluri, în această lecție ne vom concentra pe ideea că și-a scris evanghelia pentru a-i întări pe creștinii persecutați din Roma.

Evanghelia lui Marcu arată clar că, oricare ar fi fost dificultățile și ispitele cu care se confruntau când sufereau pentru Hristos, creștinii romani puteau fi siguri că și Isus Se confruntase cu ele. Fusese condamnat pe nedrept de un tribunal roman, fusese bătut de soldații romani și fusese răstignit pe o cruce romană. Dar, prin suferința Lui, Isus ieșise biruitor. Iar Marcu vrea să-și asigure cititorii că, dacă Îl urmează cu credincioșie pe Isus,

și ei vor fi biruitori. Da, vor suferi, dar suferința lor va fi calea spre slavă, la fel cum fusese și pentru Isus.

După ce am studiat contextul Evangheliei după Marcu, să trecem la structura și conținutul acesteia.

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL

Evanghelia lui Marcu se poate împărți în cinci secțiuni principale. În prima, Marcu își începe evanghelia cu un anunț destul de scurt că Isus este Mesia, în 1:1-3. A doua este o lungă secțiune narativă care descrie puterea lui Mesia, în 1:14-8:26. A treia este o parte scurtă, dar esențială, care prezintă afirmația apostolilor privitoare la Mesia, în 8:27-30. A patra, o altă secțiune narativă lungă, prezintă suferința lui Mesia, în 8:31-15:47. Iar a cincea este o scurtă concluzie care prezintă biruința lui Mesia, în 16:1-8. Vom analiza mai aprofundat fiecare din aceste secțiuni, începând cu vestirea lui Mesia.

VESTIREA LUI MESIA

Iată cum începe evanghelia în Marcu 1:1:

Începutul Evangheliei lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu (Marcu 1:1).

Când Marcu Îl numește pe Isus „Hristos,” folosește traducerea grecească a cuvântului ebraic Mesia. La fel, expresia „Fiul lui Dumnezeu” este un alt indiciu că Isus este Mesia trimis de Dumnezeu.

În Vechiul Testament și în teologia iudaică contemporană, Mesia trebuia să fie urmașul împăratului David, care avea să redea tronul împărătesc lui Israel și să transforme națiunea în împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

Această declarație de început este urmată de o scurtă descriere a botezului lui Isus de către Ioan Botezătorul, în Marcu 1:2-11. La sfârșitul botezului lui Isus, Duhul Sfânt coboară peste El și vocea lui Dumnezeu Tatăl se aude din cer, declarând că Isus este Fiul Lui preaiubit. Astfel, atât Duhul Sfânt, cât și Tatăl confirmă că Isus e într-adevăr mult așteptatul Mesia.

Este foarte interesant să ne gândim la ce credeau evreii din vremea lui Isus privind venirea lui Mesia. De fapt, existau tot felul de păreri. Avem niște documente din Sulurile de la Marea Moartă care arată că unii credeau că vor veni doi mesia: un mesia preoțesc și un mesia împărătesc. Dar așteptarea majorității era aceea că Mesia va fi fiul lui David, va aduce pace din punct de vedere politic și îi va alunga pe romani. Cred că cercurile religioase conducătoare credeau că împărăția avea să vină dacă Israelul ținea legea. În această privință, L-au văzut pe Isus ca o amenințare, deoarece El nu părea a promova ascultarea de lege, ci încălcarea ei, cel puțin din punctul lor de vedere.

El nu avea aparatul politic la care se așteptau și nici în ceea ce privește legea nu a făcut ce se așteptau. Ca urmare, erau scandalizați. Cred că, la o adică, L-au privit pe Isus prin prisma textului din Deuteronomul 13, unul care făcea semne și minuni, dar care în realitate era un profet fals și trebuia pedepsit cu moartea.

— Dr. Thomas Schreiner

Însă Isus nu a fost genul de Mesia așteptat de mulți. În general, evreii din primul secol considerau că Mesia va veni mășăluind în Israel și va prelua conducerea. Dar din Marcu 1:12-13 aflăm că, imediat după botez, Duhul Sfânt Îl trimite pe Isus în pustiu pentru a fi ispitit de Satan. El va ieși triumfător în final, dar, conform planului lui Dumnezeu, drumul Său spre biruință va fi presărat cu multe greutăți.

După vestirea că Isus e Mesia, Marcu descrie puterea lui Mesia în Marcu 1:14-8:26.

PUTEREA LUI MESIA

În această secțiune a narațiunii lui Marcu, Isus începe să-și arate puterea și autoritatea de Mesia. Mari mulțimi se adunau să vadă și să beneficieze de această lucrare, dar nu-și dădeau seama că puterea Lui dovedește că El este Hristosul. De fapt, nimeni nu-L numește astfel în toată această secțiune și chiar Isus păstrează tăcerea cu privire la propria identitate și îi îndeamnă și pe alții să nu spună nimic.

Desigur, primii cititori din publicul roman al lui Marcu erau creștini, așa că știau deja că Isus e Mesia. Dar strategia lui Marcu din această porțiune a narațiunii le permite să simtă tensiunea mulțimilor din jurul lui Isus, care se întrebau probabil cine e acest om puternic și de ce venise.

Din păcate, criticii socotesc adesea tăcerea lui Isus ca un indiciu al faptului că El nu era conștient de rolul Său mesianic la începutul lucrării. Dar, după cum am văzut în Marcu 1:11, chiar Dumnezeu proclamă rolul de Mesia al lui Isus la botez. Știind asta, e mult mai bine să înțelegem tăcerea lui Isus ca fiind de natură strategică. El avea de atins un scop și știa că, cu cât se strângeau mai mulți oameni în jurul Lui, cu atât acel scop avea să fie mai stânenit.

Narațiunea care descrie puterea lui Mesia poate fi împărțită în patru părți. În prima, Marcu ne oferă o introducere care stabilește tonul întregii istorisiri. În a doua se concentrează pe lucrarea localizată din preajma orașului Capernaum. În a treia arată că lucrarea lui Isus s-a extins în restul Galileei și în a patra scrie că Isus a trecut în cele din urmă dincolo de Galileea, chiar în zone predominant neevreiești. Vom analiza fiecare din aceste patru secțiuni, începând cu introducerea din Marcu 1:14-15.

Introducere

Iată cum rezumă Marcu mesajul lui Isus în Marcu 1:15:

El zicea: „S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie” (Marcu 1:15).

Marcu arată că obiectivul principal al lui Isus în Galileea era de a predica evanghelia sau vestea bună că împărăția lui Dumnezeu este aproape și că binecuvântările ei sunt oferite tuturor celor care se pocăiesc și cred.

Pe parcursul relatării despre puterea lui Mesia, Marcu se axează pe lucrarea lui Isus din Galileea și din jurul ei, începând de lângă Capernaum și de acolo mai departe. Comparând scrierea lui Marcu cu celelalte evanghelii, se pare că Marcu omite situațiile în care Isus a slujit în alte locuri. Aceste omisiuni indică faptul că scopul lui Marcu era de a povesti activitățile și strategia lui Isus din regiunea Galileei și nu de a consemna detaliat toate călătoriile Sale.

După introducere, Marcu descrie lucrarea lui Isus de lângă Capernaum, în Galileea, în Marcu 1:16-3:6.

Lângă Capernaum

Marcu începe prin a relata că Isus Și-a chemat primii ucenici (Marcu 1:16-20). În această secțiune vedem că oamenii I-au răspuns printr-o ascultare radicală. El le-a spus să-L urmeze, iar ei au lăsat ce făceau și I-au devenit ucenici.

Apoi Isus proclamă evanghelia în Capernaum, dând învățătură și înfăptuind minuni, după cum citim în Marcu 1:21-34.

În această perioadă, faima lui Isus a început să se răspândească în întreaga Galilee, lucru care a continuat să se întâmple pe parcursul întregii lucrări. Datorită faimei Sale tot mai mari, mulțimile au început să se adune în jurul Lui, stânjenindu-I adesea abilitatea de a proclama și a demonstra evanghelia. Ca urmare, a început să le spună altora să nu-L promoveze ca Mesia.

Isus a plecat apoi din Capernaum și a început să dea învățătură și să înfăptuiască minuni în satele învecinate, după cum vedem în Marcu 1:35-45. A trecut în satele vecine pentru a răspândi evanghelia prin învățătură și minuni, dar a făcut asta și pentru a scăpa de mulțimile din Capernaum, care-L împiedicau să slujească nestingherit. Așa cum mai făcuse, i-a încurajat pe cei pe care-i întâlnea să nu ducă mai departe vestea despre El.

Apoi Marcu scrie că Isus S-a întors în Capernaum, unde a avut conflicte cu conducătorii evrei, după cum citim în 2:1-3:6.

Această parte din Evanghelia lui Marcu dezbate subiecte precum autoritatea lui Isus de a ierta păcatul, justificarea Lui de a sluji păcătoșilor și învățăturile Sale cu privire la sabbat. Dar prezintă și o altă consecință a faimei Sale tot mai mari: defăimătorii lui Isus încep să crească numeric și în virulența cu care I se opun. De altfel, această secțiune se termină cu prefigurarea morții lui Isus. În Marcu 3:6, autorul scrie că opozanții lui Isus erau atât de mânioși, încât mulți din ei au început să-I pună la cale moartea.

Isus nu a fost acceptat din cauza propovăduirii și a minunilor Sale.

Când citim Noul Testament, ne întrebăm: Oare de ce nu L-au acceptat? Oare de ce nu I-au văzut puterea? Oare de ce nu I-au auzit învățătura? Mai mulți factori au dus la respingerea învățaturii lui

Isus. Unul a fost acela că conținutul său nu corespundea așteptărilor lor. Ei așteptau o împărăție pe acest pământ, iar Isus vorbea despre o împărăție care vine în inimă și transformă viața oamenilor, domnia lui Dumnezeu în inima lor. Au respins-o și din cauză că atingea inima. Și firește că ura față de minunile Sale era așa de mare deoarece dușmanii lui Hristos, care nu erau de acord cu învățătura Sa, știau că minunile Îi confirmă într-un fel spusele. Inima căzută nu acceptă în mod natural sau cu ușurință învățătura lui Dumnezeu, iar lucrarea lui Hristos este exemplul evident în acest sens, deoarece aici Dumnezeu este printre oameni și totuși oamenii Îl resping.

— Dr. Jeff Lowman

Adesea venim la Dumnezeu cu planurile noastre. Avem propriile așteptări cu privire la cum ar trebui să fie și cum ar trebui să lucreze. Când El ne sfidează planurile și așteptările, în general nu privim cu îngăduință lucrul acesta. Astfel, oamenii Îl urăsc pe Isus atunci când predică o împărăție care nu corespunde împărăției ideale închipuită de ei. Vine ca un Mesia care nu corespunde ideilor lor preconcepute. Drept urmare, El le dă peste cap așteptările. Și asta nu ne place. Uneori Isus a fost urât deoarece a venit cu un plan foarte diferit de cel al conducătorilor religioși. A venit vestind o împărăție care avea să dea la o parte genul de putere, importanță, autoritate și prestigiu pe care îl aveau prin rolurile lor religioase, iar ei nu doreau să aibă nimic de-a face cu asta. Oricând venim la Dumnezeu cu propriile planuri, ne opunem Lui, nu venim la El cu inima smerită și receptivă, având încredere în El orice ne pune în cale.

— Dr. K. Erik Thoennes

După ce am studiat lucrarea lui Isus din apropierea orașului Capernaum, să vedem cum Și-a extins lucrarea în toată Galileea, în Marcu 3:7-6:13.

Galileea

În această etapă, Isus predică și demonstrează apropierea împărăției lui Dumnezeu în alte zone, plecând din Capernaum în regiunea din jur. Predicând pocăința și credința în aceste zone, continuă să atragă mulțimile și să creeze o mare opoziție.

Această secțiune începe cu retragerea lui Isus din mijlocul mulțimilor (Marcu 3:7-12).

Acest paragraf dă tonul întregii secțiuni, subliniind că faima lui Isus se răspândea peste tot, în ciuda încercărilor Sale de a o limita. Mulțimile care se adunau în jurul Lui Îi îngreunau lucrarea de slujire. Acesta pare a fi unul din motivele pentru care Isus Și-a extins lucrarea în alte zone din Galileea.

Următoarea secțiune a acestei narațiuni prezintă numirea a doisprezece dintre cei care-L urmau pentru a fi ucenici speciali, după cum citim în Marcu 3:13-19.

Isus i-a ales pe acești doisprezece ucenici pentru a-L ajuta în predicarea Evangheliei și în făptuirea de minuni, dar Marcu le amintește cititorilor că unul dintre ei urma să-L vândă. Opoziția față de Isus nu va veni doar din partea dușmanilor, ci chiar și din partea celor mai apropiați.

După aceea, Marcu scrie despre împotrivirea întâmpinată de Isus din partea învățătorilor legii și din partea propriei familii, după cum vedem în Marcu 3:20-35.

Această narațiune arată că, în timp ce proclama evanghelia împărăției cu putere miraculoasă, Isus a întâmpinat împotrivire din toate părțile. În loc să-L primească drept Mesia, învățătorii legii considerau că e posedat de diavol, iar familia Lui credea că Și-a pierdut mințile.

După aceea, Isus proclamă evanghelia prin pilde despre împărăția lui Dumnezeu, în Marcu 4:1-34.

Isus avea obiceiul să vorbească în pilde când era înconjurat de necredincioși. Făcea asta pentru a descoperi împărăția lui Dumnezeu celor care credeau și a o ascunde de cei care nu credeau. Așa cum le spune ucenicilor în Marcu 4:11-12:

„Vouă”, le-a zis El, „v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu; dar pentru cei ce sunt afară din numărul vostru, toate lucrurile sunt înfățișate în pilde; pentru ca, „măcar că privesc, să privescă și să nu vadă, și măcar că aud, să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu și să li se ierte păcatele” (Marcu 4:11-12).

Din păcate, pildele Lui creau uneori confuzie și între ucenici. Când se întâmpla asta, Isus le explica înțelesul în particular, pentru Se asigura că au priceput.

Învățătura principală a pildelor din această secțiune a narațiunii este că Dumnezeu va aduce împărăția în plinătatea ei doar după un lung proces de creștere lentă prin răspândirea evangheliei. Isus aducea împărăția lui Dumnezeu pe pământ, dar o făcea într-un mod prelungit, care cerea deseori celor care-L urmau să fie puși în față cu suferința și împotrivirea, la fel ca El.

Relatarea pildelor lui Isus este urmată de câteva demonstrații ale puterii Sale, în Marcu 4:35-5:43.

Aici, Marcu scrie că Isus a stăpânit vremea, a scos demoni, a vindecat boli și a înviat morți. În fiecare dintre aceste relatări, oamenii erau îngroziți în fața pericolului, dar, după ce Isus îi salva în mod miraculos, groaza lor creștea pentru că nu înțelegeau cine e cu adevărat acest om plin de putere.

Ucenicii lui Isus arată uneori teamă când Îl vad făcând lucruri ieșite din comun, când face minuni extraordinare. Ei arată teamă când Dumnezeu lucrează. De exemplu, în Marcu 4 ucenicii se află în mijlocul unei mari furtuni pe mare, valurile intră în barcă și se pare că barca se va scufunda; iar Isus doarme cu capul pe pernă. Așa că Îl trezesc, în speranța că îi va ajuta să salveze barca, și Îi spun: „Stăpâne, nu Îți pasă că ne înecăm?” Isus Se ridică și ceartă vântul și valurile. Astfel ei sunt salvați. Furtuna îi speriasse, dar acum Marcu ne spune că erau plini de o mare teamă. De ce se mai temeau? Furtuna

nu mai era, valurile se liniștiseră. Se tem pentru că știu că singura persoană care poate liniști vântul și valurile este Cel care le-a creat: Dumnezeu. Înțeleg că sunt în barcă cu Dumnezeu, care tocmai potolise vântul și valurile. Acest lucru trezește frica în ei, pentru că nu cred că știau ce fel de Dumnezeu este Acesta. Sunt supărați și încă nu cunosc caracterul lui Isus.

— Dr. Frank Thielman

După aceste manifestări ale puterii, Marcu scrie despre opoziția cu care S-a confruntat Isus în orașul natal, Nazaret, în Marcu 6:1-6. Această narațiune accentuează din nou faptul că mulți I se împotriveau în acea perioadă a lucrării Sale. Chiar în timp ce evanghelia Sa se răspândea cu putere, iar numărul celor care Îl urmau creștea, cei din orașul Său L-au respins și pe El și evanghelia.

În cele din urmă, lucrarea lui Isus din Galileea se încheie cu trimiterea celor doisprezece, în Marcu 6:7-13. Isus îi trimite pe cei doisprezece ucenici să predice evanghelia împărăției și să înfăptuiască minuni în toata Palestina. Dar îi avertizează că, atunci când vor vesti evanghelia pocăinței și credinței, oamenii le vor răspunde la fel cum I-au răspuns și Lui. Unii îi vor accepta, dar alții îi vor respinge. Isus a spus mereu că împărăția lui Dumnezeu va continua să crească în ciuda împotrivirilor.

După ce scrie despre lucrarea evanghelistică a lui Isus de lângă Capernaum și din Galileea, Marcu își îndreaptă atenția asupra puterii lui Mesia din lucrarea lui Isus din afara Galileei, în Marcu 6:14-8:26.

În afara Galileei

În relatarea lucrării lui Isus din afara Galileei, Marcu continuă să sublinieze o parte din temele deja discutate. El scrie despre răspândirea impresionantă a proclamării împărăției, despre reacția mulțimilor entuziaste și numărul tot mai mare al oponenților lui Isus.

Însă începe să-i privească pe ucenici dintr-o altă perspectivă. Evidențiază cum i-a pregătit Isus pentru vremurile grele ce aveau să vină. Și atrage atenția asupra faptului că de multe ori ei I-au înțeles greșit învățătura și nu au reușit să-și îndeplinească angajamentele față de El.

Descrierea pe care o face Marcu lucrării din afara Galileei începe cu accentuarea creșterii faimei lui Isus, în Marcu 6:14-29.

Înainte, când El Își limitase lucrarea la zona din jurul Capernaumului, faima Lui se răspândise în toată Galileea. Acum faima continua să meargă înaintea Lui. Deși Isus era în zonele limitrofe ale Galileei, faima Sa se răspândea în întreaga Palestină, ajungând chiar la împăratul Irod. Marcu folosește această ocazie și pentru a aborda un aspect legat de identitatea lui Isus. Mai precis, arată că Isus nu putea fi Ioan Botezătorul, din moment ce Irod îl omorâse.

Mai departe, Marcu descrie câteva minuni, în 6:30-56. Această secțiune începe cu încercarea lui Isus de a ieși din mijlocul mulțimii, dar apoi descrie câteva lucrări ale puterii care arată de ce se adunaseră mulțimile. Isus Și-a arătat puterea hrănind mulțimi

de 5000 de oameni și 4000 de oameni, mergând pe apa Mării Galileei și vindecând orbii și surzii. Minunile înfăptuite de El arătau incontestabila stăpânire pe care o avea asupra întregii creații. Datorită acestor minuni pline de putere, mulțimile Îl urmau oriunde Se ducea. Uneori I-o luau chiar înainte.

După ce scrie despre minunile lui Isus, Marcu amintește împotrivirea continuă din partea fariseilor, în 7:1-23. Isus și fariseii s-au contrazis asupra modului în care trebuia ținută Legea Vechiului Testament, asupra valorii tradițiilor și asupra naturii sfințeniei. Prin urmare, tensiunea dintre Isus și partidele evreiești influente a crescut.

În fine, Marcu descrie un alt număr de minuni în 7:24-8:26. Această secțiune începe și se sfârșește cu afirmații despre încercarea lui Isus de a evita și chiar a împiedica mulțimile. Între aceste afirmații, spune că Isus a înfăptuit multe minuni, atât printre evrei, cât și printre neevrei. Scrie chiar și că unii neevrei au crezut în El.

În mijlocul acestei liste cu minuni, Marcu atrage atenția asupra deficiențelor ucenicilor lui Isus. La începutul lucrării Sale, ucenicii nu reușiseră să înțeleagă pilda semănătorului, după cum vedem în Marcu 4:13. Iar în acest moment ei tot nu erau în stare să-I înțeleagă unele învățături, motiv pentru care Isus îi înfruntă direct, după cum citim în Marcu 8:14-17:

Ucenicii uitaseră să ia pâini; cu ei în corabie n-aveau decât o pâine. Isus le dădea în grijă și le zicea: „Luați seama, să vă păziți bine de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod!” Ucenicii se gândeau și ziceau între ei: „Fiindcă n-avem pâini.” Isus a înțeles lucrul acesta și le-a zis: „Pentru ce vă gândiți că n-aveți pâini? Tot nu pricepeți și tot nu înțelegeți? Aveți inimă împietrită?” (Marcu 8:14-17).

Isus vorbea despre stricăciunea spirituală, dar ucenicii credeau că vorbește despre pâinea pentru trup. Este ușor de observat de ce era Isus supărat pe ei.

Pe parcursul prezentării puterii mesianice a lui Isus, minunile și învățăturile Lui confirmă că El e cu adevărat Hristosul. Atunci de ce I se împotriveau atât de mulți? De ce Îl respingeau? De ce chiar și ucenicilor Lui le-a fost atât de greu să-L înțeleagă și să-L urmeze? În mare parte pentru că Isus nu era genul de Mesia așteptat de ei. În loc să aducă supremație politică, cum se așteptau ei, El Își folosea puterea pentru a predica evanghelia și a sluji nevoilor altora.

Dovezile din primul secol sugerează că evreii căutau în mod special un Mesia politic și militar, care să instaureze împărăția lui Dumnezeu, să-i învingă și să-i alunge pe romani și să instaureze împărăția lui Dumnezeu în Ierusalim, ca centru. În această privință erau foarte naționaliști. Isus nu dădea semne că avea să împlinească această așteptare naționalistă, ci avea o viziune mult mai largă. Nu-i avea în vedere pe romani, ci întreaga creație. Creația era într-o stare decăzută, iar El venise pentru a repara această cădere, pentru a instaura – încă o dată – împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Acea împărăție însemna înfrângerea păcatului, înfrângerea lui Satan, înfrângerea morții. Isus privea la ceva mult mai mare decât o simplă victorie politică, o simplă victorie militară.

— Dr. Mark Strauss

Poporul evreu a așteptat cam cinci sau șase sute de ani pe cineva care să restabilească împărăția lui Israel, timp în care nu a avut nici împărat și nici independență. Așa că în Palestina primului secol exista o mare tensiune, iar când vine Isus proclamând împărăția și dând de înțeles că El este Mesia, ei sunt curioși să vadă ce are de spus. Oare la ce se așteptau? Probabil că se așteptau la cineva care să restaureze templul; existau dubii că templul – reconstruit de împăratul păgân Irod cel Mare – era cel dorit de Dumnezeu. Dar, mai mult decât atât, doreau cu înfocare ca Dumnezeu să-l răscumpere pe Israel, să-Și îplinească promisiunile făcute în Vechiul Testament. Unde urma să-Și îplinească Dumnezeu promisiunile? Deci asta așteptau în mod special, însă probabil că voiau să spună: Suntem sub aici, ocupația romană, sigur că dacă Dumnezeu Își va împlini promisiunile ne va scăpa de romani. Probabil că așteptau independența politică. În Noul Testament Îl vedem pe Isus susținând că El este Mesia, că El este cel care va restaura Templul – că El va fi, de fapt, adevăratul templu – și că tot El va fi acela care va aduce împărăția, dar nu va fi o împărăție evreiască independentă. Vestea consta în faptul că Împăratul Isus Hristos este Domn peste întreaga lume. E oarecum diferit de așteptările lor, dar e o împlinire mai profundă a făgăduințelor făcute.

— Dr. Peter Walker

Cititorii inițiali ai lui Marcu trăiau probabil aceeași tensiune simțită de cei doisprezece ucenici în ceea ce privește genul de Mesia care e Isus. Biserica din Roma fusese plantată într-o vreme când creștinismul era bine primit. Și, ca mare parte a bisericii primare, probabil că se așteptau ca Isus să Se întoarcă destul repede pentru a-Și desăvârși împărăția pe pământ. Dar, în loc de așa ceva, trecerea anilor a adus o îngrozitoare suferință și persecuție sub domnia lui Nero. Așa că Marcu arată clar că Isus va fi mereu Mesia cel puternic, chiar dacă nu face întotdeauna ceea ce așteaptă cei care-L urmează. Și, întrucât este Mesia cel puternic, credincioșii pot avea încredere că, la momentul potrivit, El Își va desăvârși victorios împărăția, așa cum a promis. Între timp, El tot e Domn și ne poate susține în toate problemele prin care trecem.

După lunga narațiune în care Marcu descrie puterea lui Mesia, ajungem la a treia secțiune majoră a evangheliei sale: un scurt episod care prezintă afirmația apostolilor că Isus e Mesia, în capitoul 8:27-30.

AFIRMAȚIA APOSTOLILOR CĂ ISUS E MESIA

Aceasta e celebra scenă de pe drumul către Cezareea lui Filip, în care Isus îi face pe ucenici să mărturisească că este Hristosul. Aproape orice comentator al lui Marcu este de acord că aceasta reprezintă punctul central al Evangheliei lui Marcu.

În primul verset al evangheliei, Marcu scrie, „Începutul Evangheliei lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.” Isus e „Hristosul,” Mesia. Dar, după acest verset, termenul de „Hristos” nu mai apăruse nicăieri în evanghelie. Marcu nu vorbise despre Isus ca Hristos. Nu spusese că ucenicii L-ar fi numit astfel sau că martorii oculari ar fi făcut speculații că e Hristosul și nici chiar demonii nu folosiseră termenul de Hristos.

De fapt, aproape toți cei care încercaseră să-L identifice pe Isus dăduseră greș. Credeau că e un simplu făcător de minuni, sau un profet, sau Ioan Botezătorul, sau un lunatic sau chiar un demonizat posedat de Belzebut. Dar în acest moment Isus decide că e timpul să-i facă pe ucenici să recunoască cine e cu adevărat. Iată dialogul lor din Marcu 8:27-29:

Pe drum le-a pus următoarea întrebare: „Cine zic oamenii că sunt Eu?” Ei I-au răspuns: „Ioan Botezătorul; alții: Ilie; alții: unul din proroci.” „Dar voi”, i-a întrebat El, „cine ziceți că sunt Eu?” „Tu ești Hristosul!”, I-a răspuns Petru (Marcu 8:27-29).

După opt capitole de dovezi, apostolii își afirmă în sfârșit convingerea că Isus e Hristosul, Mesia, Cel care aduce împărăția lui Dumnezeu.

După afirmația lor că El e Mesia, a patra secțiune majoră a Evangheliei lui Marcu tratează suferința lui Mesia. Această secțiune se extinde de la 8:31-15:47.

În prima jumătate a evangheliei, Marcu s-a concentrat pe modul în care lucrarea plină de putere a lui Isus a dus la afirmația glorioasă că El este Hristosul. De acum încolo, Marcu începe să accentueze un alt aspect al lucrării mesianice a lui Isus: suferința și moartea Sa în Ierusalim.

MESIA PĂTIMITOR

Relatarea lui Marcu despre suferința lui Mesia se împarte în trei secțiuni principale: pregătirea ucenicilor cu privire la suferința și moartea Sa, confruntarea cu liderii evrei din Ierusalim, care duce la suferința și moartea Sa și, în final, suferința și moartea propriu-zise. Vom studia fiecare dintre aceste secțiuni, începând cu pregătirea din Marcu 8:31-10:52.

Pregătirea

Materialul care descrie pregătirea ucenicilor poate fi împărțit în trei părți, fiecare dintre ele începând cu prevestirea suferinței, morții și învierii Sale. Prima parte se concentrează pe Isus ca Domn al împărăției, în Marcu 8:31-9:29.

Marcu începe cu o comunicare a neașteptatei strategii a lui Isus pentru aducerea împărăției glorioase a lui Dumnezeu pe pământ – suferința, moartea și învierea Lui – explicate în Marcu 8:31-9:1.

În toată această secțiune, Isus vorbește despre suferința Sa și-i avertizează pe ucenici că și ei vor avea de suferit când Îi vor continua lucrarea.

Apoi Marcu atrage atenția asupra autorității unice a lui Isus, relatând în Marcu 9:2-13 evenimentul cunoscut drept Schimbarea la față. Cu această ocazie, slava lui Isus le

este arătată vizibil lui Petru, Iacov și Ioan. Moise și Ilie apar alături de El, indicând că El a confirmat și a continuat învățăturile Legii și ale Profeților din Vechiul Testament. Dar Dumnezeu poruncește ucenicilor să-L cinstească pe Isus și să asculte de El chiar mai presus de Moise și Ilie. Acest eveniment i-a pregătit pe ucenici, amintindu-le să-I rămână loiali lui Isus mai presus de toți ceilalți și arătându-le că loialitatea față de El e cea mai pură formă de loialitate față de Dumnezeu și de revelația Sa din Vechiului Testament.

În cele din urmă, Marcu se concentrează asupra puterii unice a lui Isus, arătându-I abilitatea de a stăpâni demonii, în Marcu 9:14-29. Ucenicii lui Isus nu au putut exorciza un demon deosebit de dificil, iar El i-a învățat că astfel de demoni pot fi exorcizați numai prin rugăciune. Dar Isus a putut scoate demonul printr-o simplă poruncă. Astfel, El și-a demonstrat superioritatea asupra tuturor și i-a asigurat pe ucenici că are puterea nelimitată de a-Și împlini voia. Indiferent de îndoielile și temerile pe care aveau să le simtă când El era omorât, puterea Sa ar fi trebuit să-i încurajeze să stea tari în credința în El.

A doua parte a relatării lui Marcu privitoare la pregătirea lui Isus pentru suferință, moarte și înviere vorbește despre valorile împărăției lui Dumnezeu și se găsește în Marcu 9:30-10:31.

La fel ca celelalte părți legate de pregătirea lui Isus pentru Ierusalim, și aceasta începe prin anunțarea suferinței, morții și învierii Sale. Asta ne ajută să vedem că Marcu continuă să evidențieze pregătirea ucenicilor în vederea acestor evenimente. După acest anunț, Isus continuă să-Și pregătească ucenicii, explicându-le că Dumnezeu nu judecă lucrurile la fel ca oamenii. Prin urmare, indiferent ce sufereau sau ce lucruri ciudate se întâmplau, ei nu trebuiau să judece lucrurile în felul lumii, ci trebuiau să fie liniștiți că Dumnezeu folosește acele evenimente pentru a-Și aduce împărăția și a-L slăvi pe Isus.

După prevestirea din Marcu 9:30-31, evanghelistul redă învățăturile lui Isus referitoare la valorile împărăției. În această parte, El arată cum intuițiile lumesti intră în conflict cu adevărul lui Dumnezeu în cinci domenii ale vieții.

Mai întâi, El vorbește despre cinste în Marcu 9:32-42, arătând că cei care sunt cei mai cinstiți în împărăția lui Dumnezeu sunt cei care sunt cinstiți cel mai puțin în această viață.

Apoi, vorbește despre valoare în Marcu 9:43-50. În mod concret, Își învață ucenicii să renunțe la orice îi împiedică să urmărească obiectivele împărăției lui Dumnezeu, indiferent cât de valoroase pot părea acele lucruri în această viață.

În al treilea rând, vorbește despre căsătorie, în Marcu 10:1-12. El vrea să spună că mariajul și divorțul ar trebui evaluate, în ultimă instanță, potrivit legii lui Dumnezeu, nu potrivit legii omenești – chiar dacă cea din urmă e aparent mai corectă.

În al patrulea rând, El vorbește iarăși despre copii în Marcu 10:13-16. În ciuda celor spuse de El înainte, ucenicii încă îi împiedicau pe copii să vină la El. Ca răspuns, Isus le reamintește că Dumnezeu deja dăduse împărăția acestor copii, așa că, refuzând copiii, ucenicii I se împotriveau lui Dumnezeu.

În fine, Isus vorbește despre bogăție în Marcu 10:17-31. Este binecunoscuta relatare despre tânărul bogat care rămâne consternat când Isus îi spune că atașamentul față de bani îl împiedică să îmbrățișeze valorile împărăției lui Dumnezeu.

În fiecare dintre aceste secțiuni ale învățaturii, Isus explică valorile împărăției lui Dumnezeu pentru ca ucenicii să fie mai bine pregătiți să-I accepte moartea pătimitoare, precum și dificultățile pe care vor trebui să le îndure ca ucenici ai Săi.

A treia parte din scrierea lui Marcu referitoare la pregătirea lui Isus pentru Ierusalim tratează conducerea în împărăția lui Dumnezeu, în Marcu 10:32-52.

După ce Își anunță suferința, moartea și învierea în Marcu 10:32-34, Isus abordează problema conducerii în împărăție în trei părți.

Mai întâi, El spune că Iacov și Ioan vor trebui să-I împărtășească suferința, în Marcu 10:35-40. Ei vor bea din același pahar și vor fi supuși aceluiași botez. Aceste metafore implică faptul că ucenicii Lui vor trebui să fie părtași ai suferințelor Lui din cauză că Îl slujesc.

În al doilea rând, Isus descrie conducerea în împărăție ca slujire, în Marcu 10:40-45. El mai menționase această idee de două ori, când vorbise despre valorile împărăției. Dar aici este prima dată când explică motivul: liderii creștini trebuie să fie slujitori deoarece urmează modelul lui Hristos, care S-a purtat ca un slujitor, suferind și murind pentru păcat.

În fine, Isus demonstrează motivația pentru conducerea slujitoare prin mila arătată orbului Bartimeu. Liderii slujitori nu trebuie să facă sacrificii doar pentru că vor o răsplată mai mare în împărăție, ci pentru că au milă adevărată pentru cei pe care îi slujesc.

Isus îi cheamă pe liderii creștini să fie altfel, să fie slujitorii adunării lor. În acest pasaj minunat, Marcu 10:45, Isus deosebește tipul de conducere care ar trebui să-i caracterizeze pe ucenicii Săi de cultura greco-romană în mijlocul căreia trăiau. Paradigma predominantă a conducerii din vremea lui Marcu era manifestarea puterii și dominației romanilor asupra oamenilor. Dar Isus spune: „Eu n-am venit să mi se slujească, ci să slujesc și să-mi dau viața ca răscumpărare pentru mulți!” Deci Isus le cere, le poruncește ucenicilor Săi să-I urmeze model de conducere, să conducă slujind, nu să urmeze paradigma dominației romane care predomina pe vremea lui Marcu.

— Dr. Greg Perry

Isus insistă că actul conducerii în împărăția lui Dumnezeu nu poate fi modelat după șablonul lumii, ci trebuie să urmeze exemplul Său de suferință.

Într-un fel, acestea trebuie să fi fost vești descurajatoare pentru cititorii lui Marcu din Roma. În loc să-i liniștească, spunându-le că suferințele lor sunt anormale și că vor trece curând, Evanghelia după Marcu îi asigură că suferința e norma pentru cei care-L urmează pe Hristos. Dar, în același timp, aceste vești ar fi trebuit să aibă și o parte încurajatoare. Suferința bisericii este o parte a planului de biruință al lui Hristos. Cum a scris Pavel în Romani 8:18:

Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi (Romani 8:18).

După relatarea pregătirii ucenicilor, Marcu trece la confruntarea lui Isus cu liderii evrei în Marcu 11:1-13:37.

Confruntarea

Relatarea lui Marcu despre această confruntare se împarte în două părți: prima redă împotrivirea față de Hristos, în 8:31-12:41, iar a doua e Predica de pe Muntele Măslinilor din 13:1-37.

În această secțiune a evangheliei, Marcu arată cum forțează Isus mâna liderilor evrei. În secțiunile anterioare ale Evangheliei lui Marcu, Isus nu căutase conflictul cu liderii evrei, ci avusese parte de opoziție în principal din pricina lucrării Sale de îndurare. Însă în această secțiune Marcu scrie că El a căutat activ împotrivirea, pentru a ajunge la răstignire.

În primul rând, intrarea triumfală în Ierusalim, din Marcu 11:1-11, Îl declară public drept Mesia și Împărat legitim al lui Israel.

Apoi, condamnarea lui Israel, asemănat cu un smochin uscat, din Marcu 11:12-14, 20-25, și curățirea Templului din versetele 15-19, atacă direct poziția morală a liderilor evrei și le subminează autoritatea și influența asupra poporului.

De asemenea, Isus a intrat în polemică cu marii preoți, învățătorii legii și bătrânii în Marcu 11:27-12:12. După ce Și-a apărat autoritatea contestată de aceștia, a spus pilda vierilor prin care acuza conducerea evreiască de revoltă împotriva lui Dumnezeu. În acel moment erau gata să Îl aresteze, dar teama de mulțime i-a descurajat.

Apoi Isus a polemizat cu fariseii și irodienii și i-a combătut cu privire la birurile plătite romanilor, în Marcu 12:13-17.

După aceea, în Marcu 12:18-27 Isus a dovedit că saducheii înțeleseseră greșit învățătura Scripturilor privitoare la înviere.

În final, îi atacă pe învățătorii legii în Marcu 12:28-44. Deși Isus a recunoscut că unii dintre ei cunoșteau legea, El a insistat că, în ansamblu, erau mânați de lăcomie și de ambiție lumească.

Într-un fel sau altul, Isus a forțat o confruntare publică cu fiecare partidă a evreilor influenți: preoții, învățătorii legii, fariseii, irodienii și saducheii, dând fiecărui grup motiv ca să-L urască și să caute să-L omoare.

A doua parte a confruntării lui Isus cu liderii evrei este o cuvântare pe care o ține ucenicilor, cunoscută drept Predica de pe Muntele Măslinilor deoarece a fost rostită în acel loc. În general vorbind, acesta cuprinde tot capitolul 13 din Marcu. Aici Isus îi avertizează pe ucenici cu privire la greutățile cu care se vor confrunta în viitor, pentru a nu fi prinși cu garda jos. Le-a spus că vor fi târați înaintea conducătorilor ca să depună mărturie despre El, că vor fi bătuti și urați, iar familiile vor fi dezbinat. Vor avea parte de dezastre naturale și neazuri mari. De fapt, a spus limpede că persecuția și suferința vor caracteriza biserica până la revenirea Sa.

Dar le-a dat ucenicilor și o mare speranță, asigurându-i de biruința finală a împărăției lui Dumnezeu. De exemplu, în Marcu 13:26-27 le amintește că a lor va fi marea biruință când Își va desăvârși împărăția în putere și slavă, dacă Îi vor rămâne credincioși.

Ușor de bănuț, cuvintele spuse de Isus ucenicilor au continuat să îi stârnească pe conducătorii evrei împotriva Lui. De exemplu, în Marcu 13:1-2 Isus le spune ucenicilor că Templul va fi distrus. Dar, după cum vedem în Marcu 14:58, cuvintele Sale au fost auzite și interpretate greșit, așa că la judecată a fost acuzat pe nedrept că plănuia să distrugă Templul.

După ce am analizat scrierea lui Marcu privitoare la suferința lui Mesia din perspectiva pregătirii ucenicilor și a confruntării cu liderii evrei din Ierusalim, suntem gata să ne îndreptăm către suferința și moartea lui Isus din Marcu 14:1-15:47.

Suferința și moartea

Consemnarea suferinței și morții lui Isus este plină de evenimente binecunoscute: trădarea lui Iuda, anunțarea lepădării lui Petru, eșecul ucenicilor de a veghea și a se ruga cu Isus în Ghetsimani, arestarea lui Isus, cele două procese și lepădarea lui Petru, iar în final răstignirea și îngroparea lui Isus.

Aceste capitole sunt întunecate și amenințătoare; tonul lor prevestește răul. Sunt pline de eșecuri: eșecul liderilor evrei, eșecul mulțimilor, eșecul sistemului juridic evreiesc și roman și eșecul ucenicilor. Scriind bisericii romane persecutate, Marcu arată clar că durerile nașterii creștinismului din Ierusalim fuseseră la fel de grele ca cele din Roma.

Consemnarea suferinței și morții lui Isus poate fi împărțită în patru mari segmente, începând cu ungerea Sa pentru înmormântare din Marcu 14:1-11.

În această secțiune, Marcu prezintă câteva detalii foarte importante. Primul este că preoții cei mai de seamă și învățătorii legii căutau o cale de a-L aresta și ucide pe Isus. Al doilea, o femeie Îl unge pe Isus cu un parfum foarte scump, iar El spune că l-a uns pentru îngropare. În felul acesta dădea de înțeles că va fi ucis în viitorul apropiat. Al treilea, Iuda Iscarioteanul începe să pună la cale, împreună cu marii preoți și învățătorii legii, vânzarea lui Isus. Acesta poate fi privit ca un punct de cotitură în relatarea suferinței și morții Lui. Moartea Sa nu mai era o amenințare vagă, ci o realitate iminentă.

Apoi Marcu scrie despre ultimele ceasuri petrecute de Isus cu ucenicii, în 14:12-42.

Această parte a narațiunii începe cu pregătirea și participarea lui Isus și a ucenicilor la Cina cea de taină (ultima cină), în 14:12-31. La această cină instituie Isus rânduiala creștină a Cinei Domnului. De asemenea, folosește prilejul pentru a face ultimele pregătiri ale ucenicilor, care să-i ajute să treacă cu bine prin suferința și moartea Sa. De exemplu, îi avertizează că toți Îl vor părăsi și le spune despre lepădările lui Petru.

După această cină, se duc cu toții în grădina Ghetsimani, după cum vedem în Marcu 14:32-42. Aici, Isus este profund abătut și tulburat și copleșit de o întristare de moarte. În mod clar suferea foarte mult din cauză că urma să fie răstignit.

Al treilea segment al relatării suferinței și morții lui Isus se referă la arestarea și procesele Lui din Marcu 14:43-15:15.

Această secțiune începe cu trădarea lui Iuda Iscarioteanul, unul din ucenicii Lui, în 14:43-52, și continuă cu judecata în fața conducătorilor evrei, în 14:53-65. Apoi citim despre tăgăduirile lui Petru că L-ar fi cunoscut și urmat pe Isus, din Marcu 14:66-72. Iar în final citim despre judecata în fața guvernatorului roman, Pilat, în Marcu 15:1-15. La finalul acestor experiențe umilitoare, Isus a fost biciuit și apoi dat pe mâna soldaților romani pentru a fi răstignit.

Al patrulea segment al relatării suferinței și morții lui Isus vorbește despre răstignirea Lui, în Marcu 15:16-47.

Începe cu predarea lui Isus în mâinile soldaților romani, pentru a fi bătut, umilit și dat la moarte pe cruce ca un criminal de rând. Din perspectivă umană, suferința Sa a fost copleșitoare.

Faptul că Isus a fost maltrat de mâinile romanilor trebuie să fi rezonat foarte bine cu cititorii inițiali ai lui Marcu, creștinii romani. Aceștia vor fi văzut imediat asemănările dintre suferința Domnului lor și propriile suferințe, iar curajul Său îi va fi inspirat să persevereze în mijlocul greutăților.

Însă cea mai rea parte a suferinței lui Isus a fost aceea că păcatul lumii a fost pus asupra Lui și astfel El a fost supus mâniei lui Dumnezeu Tatăl. În cele din urmă, după ce a murit, a fost pus într-un mormânt, cu trupul nepregătit pentru înmormântare, pentru că nu mai era timp înainte de sabbat.

După ce am examinat vestirea lui Mesia, puterea lui Mesia, afirmația apostolilor cu privire la Mesia și suferințele lui Mesia, suntem gata să trecem la biruința lui Mesia din Marcu 16:1-8, unde este descrisă învierea Domnului nostru.

BIRUINȚA LUI MESIA

Înainte de a aborda conținutul acestei secțiuni, trebuie să explicăm de ce spunem că Evanghelia lui Marcu se termină în 16:8, fiindcă în majoritatea Bibliilor acest capitol are douăzeci de versete. Însă majoritatea acestor Biblii au și notițe care spun că versetele 9-20 nu apar în manuscrisele cele mai vechi și mai demne de încredere ale Evangheliei lui Marcu.

În manuscrisele grecești antice ale acestei evanghelii există trei finaluri. Un grup de manuscrise sfârșesc cu versetul 8, al doilea grup se termină cu versetul 20, iar al treilea are un final din două propoziții după versetul 8.

O evaluare atentă a tuturor dovezilor i-a determinat pe cei mai mulți cercetători să conchidă că Marcu și-a încheiat Evanghelia cu versetul 8. Cele mai vechi și mai importante tradiții manuscrise sunt în favoarea sfârșitului cel mai scurt ca fiind cel original.

Mulți cercetători cred că celelalte două finaluri par să fie fost adăugate, deoarece unui scrib nu i-a plăcut ideea că Marcu și-a încheiat evanghelia cu propoziția „se temeau.” Dar nemulțumirea lui era nefondată. De fapt, tema fricii, a venerației și a uimirii se regăsește în toată evanghelia. De aceea, accentul pus pe teamă este un mod potrivit de a încheia această evanghelie și se potrivește foarte bine cu experiența cititorilor inițiali ai lui Marcu. Confruntându-se cu persecuția de după învierea lui Isus, cu siguranță că se simțeau încurajați să știe că și primii ucenici ai lui Isus au cunoscut frica.

Să analizăm acum relatarea învierii lui Isus din Marcu 16:1-8, care este mai concisă decât aceeași relatare din celelalte evanghelii, concizie care este însă în concordanță cu planul acestei evanghelii. După cum vă amintiți, vestirea lui Mesia, cu care a început evanghelia, a fost la rândul ei foarte scurtă, la fel și afirmația apostolilor despre Mesia, care este de fapt elementul central al evangheliei.

Această secțiune despre victoria lui Mesia începe cu femeile care vin la mormântul lui Isus pentru a-I unge trupul, a treia zi de după moartea și îngroparea Sa. Ele sunt întâmpinate de un înger, al cărui mesaj e clar și direct: Isus biruise moartea și înviase

victorios, exact așa cum anunțase de atâtea ori pe parcursul lucrării Sale. Iată sfârșitul evangheliei din Marcu 16:6-8:

[Îngerul] le-a zis: „Nu vă înspăimântați! ... a înviat, nu este aici; iată locul unde Îl puseseră... Ele au ieșit afară din mormânt și au luat-o la fugă, pentru că erau cuprinse de cutremur și de spaimă. Și n-au spus nimănui nimic, căci se temeau (Marcu 16:6-8).

Reacția femeilor este complet previzibilă în contextul narațiunii lui Marcu: se temeau. Aproape toți în această evanghelie au reacționat cu venerație, uimire și teamă la prezența puternică a lui Dumnezeu.

Este o afirmație discretă tipică lui Marcu. Femeilor li se poruncește să meargă și să vestească învierea Sa, dar ele sunt pline de frică și fug fără să spună nimic. Totuși, iată-ne, două mii de ani mai târziu, citind asta și știind că nu acesta este sfârșitul întâmplării. Știm că adevărul lui Dumnezeu a triumfat, iar acesta e un alt contrast pe care îl vedem în mod repetat în Scriptură: eșecul uman și credincioșia și scopurile lui Dumnezeu.

— Dr. Robert Plummer

Poporul lui Dumnezeu va trece prin slăbiciune și nevoi în viața aceasta. Acest lucru a fost adevărat pentru destinatarii inițiali ai lui Marcu din Roma și continuă să fie adevărat pentru biserică de-a lungul secolelor. Însă vestea bună a evangheliei e că împărăția lui Dumnezeu a venit. Mesia i-a învins pe vrăjmașii poporului lui Dumnezeu – chiar și vrăjmașul final, moartea. De aceea, poporul lui Dumnezeu îi poate înfrunța cu curaj pe vrăjmașii împărăției. Biruința este deja a noastră.

După ce am analizat contextul, structura și conținutul Evangheliei lui Marcu, putem studia câteva din temele sale principale.

TEME PRINCIPALE

Identitatea de Mesia sau Hristos a lui Isus este, fără îndoială, tema esențială pe care a comunicat-o Marcu în evanghelia sa. El a dorit să se asigure că cititorii săi știu că Isus a venit cu adevărat ca să-i mântuiască de păcatele lor. Isus era Împăratul care învinsese moartea. Era puternic, de temut, slăvit și imposibil de stăvilit. El era Răscumpărătorul care venise să-i salveze aducând împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Și, în ciuda faptului că nu-L mai puteau vedea, El încă stăpâna și le promisese că Se va întoarce și va isprăvi mântuirea pe care o începuse.

Din perspectiva lecției noastre, vom împărți tema mesianității lui Isus în două părți. În primul rând, Îl vom vedea pe Isus ca slujitorul mesianic pătimitor, apoi Îi vom examina identitatea de Împărat mesianic învingător. Să începem cu rolul Lui de slujitor pătimitor.

SLUJITORUL PĂTIMITOR

Discuția noastră despre Isus ca slujitor pătimitor se va împărți în trei. Întâi vom menționa câteva dintre așteptările evreilor cu privire la Mesia, apoi vom sublinia pe scurt natura lucrării lui Isus ca slujitor pătimitor și, în alt treilea rând, vom vorbi despre reacția pe care Marcu o așteaptă de la cititorii săi în ceea ce privește mesianitatea lui Isus. Să discutăm mai întâi despre cele mai răspândite așteptări pe care le aveau evreii de la Mesia pe vremea lui Isus.

Așteptările evreilor

Sute de ani înainte de vremea lui Hristos, marea majoritate a evreilor trăiseră în afara Țării Făgăduinței, iar cei rămași în țară suferiseră sub tirania conducătorilor neevrei. Întâi au fost babilonienii, apoi mezii și perșii, apoi grecii și, în cele din urmă, romanii. Această lungă istorie de suferință i-a făcut pe teologii evrei să accentueze profețiile din Vechiul Testament care spuneau că Dumnezeu va trimite în cele din urmă un eliberator mesianic să restabilească împărăția lui Israel.

Speranțele mesianice evreiești aveau multe forme. De exemplu, zeloții credeau că Dumnezeu vrea ca Israel să inaugureze ziua lui Mesia răsculându-se împotriva autorităților romane. Diferite grupuri apocaliptice credeau că Dumnezeu va interveni în mod supranatural pentru a-Și distruge vrăjmașii și a restabili poporul. Mai existau și nomiștii, precum fariseii, care credeau că Dumnezeu nu va interveni până când Israel nu va deveni ascultător de Lege. Astfel, în vremea lui Isus erau mulți oameni care tânjeau și așteptau venirea lui Mesia așa cum îl vedeau ei.

El a venit ca slujitor smerit și pătimitor. Speranțele mesianice evreiești așteptau o împărăție politică pământească, instaurată imediat, sub conducerea lui Mesia, similară celei conduse de David cu veacuri în urmă. Însă Isus nici măcar nu a încercat să instaureze această formă de împărăție în timpul lucrării Sale pământești, lucru care i-a făcut pe mulți să-L respingă ca Mesia.

Este interesant că ideea de Mesia ca slujitor pătimitor nu este nouă. Profetul Isaia indicase acest rol al lui Mesia, mai ales în Isaia 53, pasaj pe care Noul Testament îl folosește frecvent cu privire la Isus. Am putea chiar spune că, dacă Isus *nu* ar fi suferit și *nu* ar fi slujit, nu ar fi îndeplinit cerințele vechi-testamentare pentru Mesia. Prin urmare, în loc să-L descalifice ca Hristos, slujirea pătimitoare a lui Isus constituie dovada că e cu adevărat Hristosul. Însă doar câțiva au deslușit această temă vechi-testamentară în timpul vieții Sale. Majoritatea erau atât prinși de speculațiile evreiești contemporane referitoare la Mesia, încât nici nu L-au recunoscut când a venit.

În mod clar, noțiunea de „Mesia” este foarte importantă în Vechiul Testament. Mesia este Unsul, Împăratul uns. Este interesant să ne întrebăm cum ar fi venit Hristos, dacă Israel ar fi ascultat și nu ar fi cerut un împărat uman? Dar au cerut. Ca urmare, avem o succesiune de „unși” cărora nu le-a păsat de poporul lor, care nu au adus dreptatea lui Dumnezeu în lume, care au fost egocentrice. De aceea, în Vechiul Testament apare următoarea dorință aprinsă: „O, n-am

putea avea un Mesia care să fie ceea ce ar trebui să fie de fapt un Mesia?” Astfel, apare imaginea unui Împărat care vine, dar mai ales în Isaia există o legătură fascinantă între Împăratul care vine și Duhul Sfânt. Poporul din Vechiul Testament nu tânjea numai după un Mesia, ci și după Duhul Sfânt, care să le dea putere să asculte de Tora. Este interesant cum descrie Isaia, în special, relația dintre Mesia și Duhul Sfânt. El va fi plin de Duhul și uns de Duhul. El este Cel care vorbește prin Duhul. De aceea, apostolii nu par să fie surprinși când Isus cel înviat le spune: „Așteptați în Ierusalim promisiunea Tatălui.” E ca și când ar fi gândit: „În sfârșit, Mesia a spus ceva ce ne așteptam să spună: «Le voi da Duhul Sfânt.»” Lucrul pe care nu l-au înțeles a fost prețul plătit de Mesia pentru a aduce acest veac al dreptății lui Dumnezeu și veacul Duhului. N-au făcut legătura între Isaia 53 și Isaia 11. N-au făcut legătura între faptul că Mesia va trebui să moară pentru a aduce această împărăție a dreptății și a păcii și viața Duhului.

— Dr. John Oswalt

Reținând aceste așteptări ale evreilor, să vedem lucrarea lui Isus de slujitor pătimitor.

Lucrarea lui Isus

Isus a fost un Mesia surprinzător, deoarece a biruit prin moarte. La începutul evangheliei, Marcu descrie conflictele care au dus în cele din urmă la răstignirea Lui. Iar în a doua jumătate a evangheliei predomină la început tema suferinței și a morții iminente a lui Isus, iar apoi moartea și suferința în sine.

În paralel cu această accentuare a suferinței lui Isus este accentul pus pe slujirea Sa. El a vindecat și a slujit unor oameni diverși. Și-a dat viața ca răscumpărare pentru mântuirea păcătoșilor. S-a supus voii lui Dumnezeu în toate pentru folosul poporului lui Dumnezeu.

Un loc în care Marcu unește aceste teme, tema suferinței și tema slujirii, este Marcu 10:35-45. În acest pasaj, Iacov și Ioan îi cer lui Isus locuri de cinste în împărăția Sa. Atunci ceilalți zece ucenici se mânie pe aspirația lor la glorie, dar Isus îi muștră pe toți, îndemnându-i la o viață de slujire după propriu-I model.

Conducerea slujitoare cere liderului să fie activ implicat în viața de slujire și să fie dispus, cum ar spune Pavel, să se dea pe sine în slujba altora, în a-i susține pe alții, în a-i echipa. Astfel, liderul nu dă doar ordine, du-te și fă – da, dă și ordine – dar el merge înainte spre împlinirea scopurilor și obiectivelor. Asta îmi amintește de ceea ce spune Pavel când vorbește despre lucrare. El afirmă că și-a depășit toți tovarășii de lucrare în privința aceasta. Aceasta ne oferă un înțeles extraordinar a ceea ce înseamnă un lider slujitor – să coboare

în mijlocul oamenilor și să-i ajute să poarte sarcina și să o poarte răscumpărător.

— Rev. Larry Cockrell

Iată explicația lui Isus cu privire la acest fel de conducere, în Marcu 10:45:

Căci Fiul omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți! (Marcu 10:45).

Isus arată clar că conducerea slujitoare este o formă de slujire a lui Dumnezeu și a celor conduși. Conducerea nu este o cale spre glorie, ci dimpotrivă, de multe ori are ca rezultat suferința liderilor. De fapt, Isus știa că misiunea Lui de a sluji altora urma să-L ducă la moarte, dar El a îmbrățișat această misiune și le-a poruncit ucenicilor să facă la fel.

În evanghelia sa, Marcu pare deosebit de dornic să ne transmită mesajul că Isus este slujitorul pătimitor profețit în Vechiul Testament. În prima jumătate a evangheliei, rolul de Împărat al lui Isus este subliniat foarte mult, iar în a doua jumătate atenția este îndreptată spre suferința și moartea Lui. Un verset cheie este probabil Marcu 10:45: „Căci Fiul omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți!” Acest verset este scris în contextul în care ucenicii sunt încurajați să fie astfel de slujitori – Isus este modelul nostru ca să nu ne exercităm drepturile, ci să le lăsăm la o parte de dragul propășirii evangheliei și a împărăției. Marcu ne dă un model pentru a nu ne înălța pe noi înșine, pentru a nu căuta să avem cele mai bune locuri în cer, așa cum erau adesea înclinați ucenicii să facă, ci să urmăm exemplul lui Hristos care S-a sacrificat de bună voie de dragul altora.

— Dr. Simon Vibert

Dacă ne gândim cum arată acest tip de conducere prin slujire poruncit de Isus, îl vedem exemplificat de Isus în evanghelii. Primul lucru pe care îl vedem la Isus atunci când intră în contact cu oamenii și nevoile lor este acela că-i ascultă foarte bine. Se coboară la nivelul lor. El acordă atenție nevoilor materiale și emoționale din viața lor și ascultă cu adevărat și ce spun printre rânduri. De exemplu, în Evanghelia lui Marcu vedem întâlnirea cu tatăl al cărui fiu era stăpânit de demoni de mulți ani, astfel încât se tăia singur; tatăl simțea că nu mai are nicio speranță. El spune: „Te rog, ajută necredinței mele.” În loc să-l certe, Isus îi răspunde și îi vindecă fiul. Apoi vedem traiectoria evangheliei. Unde merge Isus? Merge la Ierusalim să-și dea viața pentru cei care-L urmează, să plătească pentru păcatele lor. Aceasta este exprimarea iubirii jertfitoare, care dă la o parte orice fel de glorie personală în prisma culturii vremii

respective și apoi Își dă viața pentru cei ce-L urmează. Acesta este modelul exemplificat de Isus în evanghelii, felul în care Se îngrijește de oamenii pe care-I întâlnește și-i ascultă și apoi unde merge, la Ierusalim, ca să-Și dea viața. Aceasta este conducerea slujitoare.

— Dr. Greg Perry

Reținând așteptările evreilor cu privire la Mesia și lucrarea lui Isus, să studiem reacția pe care și-a dorit-o Marcu de la cititorii lui cu privire la identitatea mesianică a lui Isus.

Reacția cuvenită

Isus spune că ucenicii Lui vor avea de suferit. Vor avea parte de împotrivire în societate, vor avea conflicte cu propria familie, vor fi ispitiți și hărțuiți de forțe demonice, vor fi persecutați, iar unii chiar uciși. Cu toate acestea, le cere loialitate și perseverență. Iată cum a rezumat această idee în Marcu 12:30:

Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu tot cugetul tău și cu toată puterea ta (Marcu 12:30).

Aici Isus face referire la Deuteronomul 6:5 pentru a sublinia că Dumnezeu cere în totalitate viața poporului Său. Trebuie să-I fim dedicați în totalitate lui Dumnezeu în fiecare aspect al vieții și ființei noastre.

A-L urma pe Isus presupune sacrificiu și suferință. Cu toate acestea, El ne cere dedicare totală și să fim dispuși să trăim într-un mod pe care lumea îl disprețuiește, de dragul împărăției Lui.

Ca exemplu, să ne gândim la întâmplarea cu tânărul bogat din Marcu 10:17-31. El vine la Isus și-L întreabă ce trebuie să facă pentru a moșteni viața veșnică, iar Isus îi spune să vândă tot ce are și să dea la săraci. Cerința Domnului e prea mare pentru ca tânărul să-i facă față, așa că pleacă dezamăgit. Isus le spune ucenicilor că asta nu trebuie să-i surprindă, fiindcă „mai lesne este să treacă o cămilă prin urechea unui ac, decât să intre un om bogat în Împărăția lui Dumnezeu.” El a continuat spunând că cei care-L urmează trebuie să fie gata să lase în urmă familie, case și averi. Trebuie să fie gata de prigoană și chiar să fie martirizați de dragul Lui. Iată ce spune în Marcu 8:34-35:

Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea și să Mă urmeze. Căci oricine va vrea să-și scape viața, o va pierde; dar oricine își va pierde viața din pricina Mea și din pricina Evangheliei, o va mântui (Marcu 8:34-35).

Într-un fel sau altul, orice creștin are o cruce, dar gloria și binecuvântarea mântuirii merită sacrificiul.

Isus a spus să ne luăm crucea, dar există momente în viața lui Petru când se uită și vede că are în mână o sabie, cu care taie urechea

marelui preot. Aceasta a fost dilema bisericii secole întregi: sabia sau crucea? Urmăm calea iscusinței, metodelor și înțelepciunii umane sau ne dăm pe noi înșine la moarte, lepădându-ne de sine și urmându-L pe Isus? El a spus clar că slava pe care Dumnezeu o oferă prin Fiul Său poate fi găsită doar pe calea crucii, urmând calea lui Isus. Întrebarea nu este câte compromisuri putem face sau unde putem face compromisuri, ci dacă Îl urmăm cu adevărat pe Isus. Iar când oamenii sunt dedicați acestui scop, când înțeleg că calea lui Isus este calea crucii și că a-L urma pe El înseamnă să murim față de noi înșine și să trăim pentru El, aceste probleme ale compromisului sau necompromisului, ale unității sau dezbinării, tind să se rezolve în mare parte de la sine, atât timp cât ne concentrăm atenția asupra naturii cruciforme a vieții creștine.

— Rev. Michael Glodo

Ucenicia este o cale grea. De fapt, așa cum a spus Isus, este cu neputință să intrăm în împărăția lui Dumnezeu prin propriile noastre puteri. Iată, însă, cum Își încurajează ucenicii în Marcu 10:27:

Lucrul acesta este cu neputință la oameni, dar nu la Dumnezeu; pentru că toate lucrurile sunt cu putință la Dumnezeu (Marcu 10:27).

Noi nu avem puterea de a-L asculta pe Isus în modul radical pe care ni-L cere, dar Dumnezeu o are. El folosește acea putere din noi pentru a Se asigura că vom intra în împărăția Lui.

Unul din cele mai greșite lucruri pe care le putem face este să căutăm să creștem în Hristos și să fim sfințiți, și să creștem în sfințenie și neprihănire fără puterea Duhului Sfânt. Asta nu Îi e plăcut lui Dumnezeu, nu înseamnă să ne bazăm pe Dumnezeul care ne-a mântuit pentru ca mai apoi să ne sfințească. Prin urmare, lucrarea și puterea Duhului sunt absolut esențiale pentru ca ceva bun să iasă din viața noastră, pentru orice creștere din viața noastră. Lucrul uimitor este, întrucât Isus este exemplul nostru în umanitatea Sa, că exact asta vedem în viața Sa. Duhul Sfânt vine și lucrează în viața lui Hristos, împuternicindu-L și conducându-L, ungându-L la botez, la începutul lucrării, și chiar și înainte de asta făcând posibilă zămisirea din fecioară, unde Dumnezeu devine om. Vedem că Duhul Îl conduce în pustiu pentru a fi ispitit. Duhul vine și Îi slujește. Duhul este lucrarea împuternicitoare în viața lui Hristos. Și astfel, este cu siguranță lucrarea împuternicitoare în viața ucenicilor lui Hristos.

— Dr. K. Erik Thoennes

Marcu dorește ca destinatarii lui inițiali din Roma să știe că suferința și persecuția lor sunt un semn că sunt adevărați ucenici ai lui Hristos. Făceau parte din planul Lui

pentru împărăție. El dorește ca cititorii săi să fie încurajați de acest lucru și să aibă încredere că Dumnezeu le va da putere să treacă prin greutăți, la fel cum făcuse cu Isus, așa încât să-și poată înfrunta suferințele cu nădejde și curaj.

Isus încă își aduce împărăția încet, încă folosește suferința poporului Său ca mijloc pentru acel scop; și încă ne dă puterea să rezistăm. Suferința de dragul lui Isus și al împărăției Sale nu ar trebui să ne descurajeze, ci să ne mângâie și să ne inspire. Suferim deoarece suntem slujitorii Lui. Și avem încredere că, într-o zi, suferința noastră va fi răsplătită cu binecuvântări dincolo de înțelegerea noastră – binecuvântări mult mai mari decât suferințele prin care am trecut.

Al doilea aspect al identității lui Isus pe care îl vom aborda este rolul de Împărat biruitor care aduce împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

ÎMPĂRATUL BIRUITOR

Vechiul Testament arată clar că Mesia va fi un urmaș al împăratului David, iar lucrarea sa va fi aceea de a restabili slava tronului lui David și a conduce Israelul pe vecie. Această profeție o găsim, printre altele, în Psalmii 89, 110 și 132 și confirmată în Marcu 12:35. Prin urmare, oricând Isus este identificat ca Hristos sau Mesia, este afirmat și statutul Lui împărătesc. De exemplu, de aceea este numit „Fiul lui David” în Marcu 10:47-48. Și chiar Isus a afirmat deschis că e Împăratul mesianic în Marcu 14:61-62, când era judecat în fața Sinedriului, și în Marcu 15:2, când era judecat de Pilat.

Vom aborda trei aspecte subliniate de Marcu ale rolului de Împărat biruitor al lui Isus: faptul că Și-a proclamat împărăția, că Și-a demonstrat puterea și autoritatea și că Și-a biruit vrăjmașii. Să începem cu faptul că Isus Și-a proclamat împărăția.

Împărăția proclamată

Iată cum rezumă Marcu lucrarea evangheliei lui Isus în 1:14-15, unde scrie:

După ce a fost închis Ioan, Isus a venit în Galileea și propovăduia Evanghelia lui Dumnezeu. El zicea: „S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie” (Marcu 1:14-15).

Scopul central al lucrării de propovăduire a lui Isus a fost acela de a proclama evanghelia sau vestea bună că împărăția lui Dumnezeu este aproape și că binecuvântările ei sunt oferite tuturor celor care se pocăiesc și cred.

De asemenea, Isus Și-a proclamat împărăția prin împărtășirea tainelor ei ucenicilor. De fapt, de aceea El vorbește adesea în pilde – pentru a descoperi tainele împărăției celor aleși și a le ascunde de ceilalți, după cum spune Marcu 4:11-12:

„Vouă”, le-a zis El, „v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu; dar pentru cei ce sunt afară din numărul vostru, toate lucrurile sunt înfățișate în pilde; pentru ca, „măcar că privesc, să privească și să nu vadă, și măcar că aud, să audă și să nu înțeleagă, că

nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu și să li se ierte păcatele” (Marcu 4:11-12).

Desigur, Isus descrie adesea împărăția lui Dumnezeu. De exemplu, în Marcu 10 El arată cine sunt cei care pot intra cu ușurință în împărăție, cum ar fi copiii, și cei ce pot intra numai cu mare greutate, cum ar fi bogații.

Al doilea aspect al rolului de Împărat biruitor al lui Isus pe care îl vom menționa este acela că Și-a demonstrat puterea și autoritatea de conducător al împărăției pământești a lui Dumnezeu.

Puterea și autoritatea demonstrate

Isus Și-a demonstrat puterea și autoritatea împărătească în principal prin minunile pe care le-a făcut. De exemplu, Marcu 4:41 afirmă că creația s-a supus poruncilor Lui. Iar demonii L-au recunoscut adesea ca Fiul lui Dumnezeu, după cum vedem în locuri ca Marcu 1:24, 3:11 și 5:7. Capacitatea Lui de a Și impune voința în fața naturii și a demonilor e o puternică dovadă că a venit să aducă împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Și același lucru este valabil și în ceea ce privește vindecările miraculoase. Binecuvântările împărăției includ viața și sănătatea. Așadar, când Isus vindeca oameni, El distribuia binecuvântările împărăției, în conformitate cu privilegiul Lui împărătesc.

Isus a înfăptuit minuni, probabil, cel puțin din trei motive. În primul rând, pentru că dorea să-Și arate compasiunea, compasiunea lui Dumnezeu față de cei care suferă. Așadar, îi vindecă pe oameni pentru că e mișcat de compasiunea și mila pentru ei. Dorește să le împlinească nevoile, dar, făcând asta, le descoperă identitatea Sa: e Mesia și aduce mântuirea împărăției. Așadar, minunile arată spre identitatea Sa, nu indică doar că este Dumnezeu și de aceea poate face acestea lucruri, ci că este Mesia. A treia caracteristică este că minunile arată că mântuirea mesianică a venit. Veacul promis de Dumnezeu a devenit o realitate istorică, ce dădea înapoi sau înlătura blestemul aducător de boală, de aceea îi vindecă pe oameni. Lipsa hranei și a băuturii sunt rezolvate prin faptul că El oferă hrană și vin din belșug. Așadar, minunile aduc schimbările săvârșite de Dumnezeu în istorie, pentru că El e Mesia, a cărui misiune e să aducă asta în viața noastră.

— Dr. John McKinley

Pe lângă minuni, Isus își arată puterea și autoritatea împărătească și în alte moduri. De exemplu, în Marcu 1:16-20, El îi cheamă cu îndrăzneală pe ucenici să-și lase familia, casa și afacerea pentru a-L urma. El nu le-a dat niște sugestii înțelepte, ci le-a pretins un răspuns care le-a schimbat viața. De fapt, e aceeași poruncă pe care o dă tuturor celor care aud evanghelia și așteaptă același răspuns. Fiecare om este obligat să asculte de Isus, să-I dedice viața și să-L urmeze oriunde îl conduce.

Probabil că cel mai memorabil exemplu al autorității lui Isus este acela în care iartă păcatele slăbănogului din Marcu 2:3-12. Isus și toți ceilalți știau că doar Dumnezeu

poate ierta păcatele. Dar uimitor este faptul că Isus nu-i spune omului să caute iertarea lui Dumnezeu, ci îi iartă cu autoritate păcatele. Ca urmare, această afirmație nu reprezintă doar o asigurare a iertării omului, ci și a autorității împărătești a lui Isus. Prin faptul că i-a iertat păcatele, Isus a demonstrat că are autoritatea divină de a administra dreptatea în împărăția lui Dumnezeu. Iar prin faptul că l-a vindecat imediat după ce l-a iertat, Isus a dovedit că mesajul Lui vine de la Dumnezeu.

Desigur, autoritatea lui Isus de a ierta păcatele este unul dintre cele mai importante motive pentru care Îl urmăm. Prin El, păcatele noastre pot fi șterse, astfel încât putem fi împăcați cu Dumnezeu. În loc să fim dușmanii Lui, putem fi cetățenii loiali ai împărăției Lui, cu toate binecuvântările veșnice care decurg de aici.

Al treilea aspect al rolului de Împărat biruitor al lui Isus pe care îl vom menționa este acela că Și-a biruit vrăjmașii.

Vrăjmașii învinși

În timpul vieții Lui, Isus a avut mulți dușmani: liderii evrei care l-au împotrivit, necredincioșii care l-au respins, demonii pe care i-a alungat și alții. În fiecare conflict pe care l-a avut cu dușmanii Lui, a câștigat. Le-a demontat argumentele, le-a evitat comploturile și i-a eliberat pe oameni de sub oprimarea lor. A folosit chiar și comploturile lor pentru a-și atinge scopurile, lăsându-i să-L răstignească pe cruce pentru ca astfel să ispășească păcatele. Toate aceste biruințe au dovedit că Isus era cu adevărat Mesia, Împăratul davidic care venise să aducă împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

Un grup de dușmani amintit adesea de Marcu sunt demonii. De fapt, el accentuează mai mult decât oricare evanghelist puterea lui Isus asupra demonilor și forțelor satanice, îndreptând atenția cititorilor asupra stăpânirii lui Isus asupra demonilor.

Pentru Marcu, conflictul dintre Isus și demoni era o dovadă că El a adus împărăția lui Dumnezeu. Prezența împărăției nu presupune o trăire în pace, fără lupte. Dimpotrivă, presupune că împărăția lui Isus venise să se lupte și să învingă puterile demonice ale împărăției răutății. Pentru creștinii din Roma asta însemna că suferințele lor făceau parte dintr-un război spiritual mai vast. Și, chiar dacă erau asupriți și persecutați o vreme, tot din tabăra învingătoare făceau parte, urmând să aibă parte de biruința deplină într-o bună zi. Lucrul acesta este valabil și pentru noi.

Însă, oricât de uimitoare a fost puterea lui Isus asupra demonilor, cea mai măreață victorie a fost asupra morții, pe care Pavel o numește „vrăjmașul cel din urmă” în 1 Corinteni 15:26. După cum am văzut, Isus explică în repetate rânduri ucenicilor că moartea Sa era mijlocul care ducea la biruință. Moartea era un dușman, dar Isus avea să îl biruiască și să îl folosească pentru propriile obiective. Un exemplu în acest sens îl reprezintă felul în care Își încurajează ucenicii la ultima cină, în Marcu 14:24-25:

„Adevărat vă spun că, de acum încolo, nu voi mai bea din rodul viței, până în ziua când îl voi bea nou în Împărăția lui Dumnezeu” (Marcu 14:24-25).

Ca un bun păstor, Isus promite că moartea Sa nu e motiv de descurajare, ci biruința lui Dumnezeu, în cadrul legământului, asupra păcatului și urmărilor lui. De

asemenea, El promite că aceea nu e ultima masă pe care o va lua cu ucenicii. După toate lucrurile groaznice care urmau să se întâmple – arestarea, procesele, suferința și moartea Lui – va bea din nou cu ei, când împărăția Sa va fi desăvârșită în toată splendoarea ei. De la cititorii inițiali ai lui Marcu până la biserica din toate epocile, celebrarea Cinei Domnului ne amintește că biruința lui Hristos va învinge în cele din urmă toate suferințele noastre. Într-o bună zi vom fi răsplătiți prin sărbătorirea unei mese de biruință cu Isus.

În răstignirea, moartea și îngroparea Să, Isus a îngăduit morții să aibă putere asupra Lui pentru un timp, pentru ca astfel să ne poată răscumpăra din păcat. Dar nu a rămas sub acea putere. Prin învierea Sa, a biruit chiar și moartea, dovedind dincolo de orice îndoială că El este Hristosul, Împăratul mesianic pe care L-a trimis Dumnezeu pentru a restabili împărăția Sa pe pământ.

Dar, dacă Isus a venit să fie Împărat, înseamnă că a dat greș? Probabil că această întrebare i-a frământat pe cititorii prizoniți ai lui Marcu, la fel cum i-a frământat pe mulți creștini de-a lungul timpului. În definitiv, noi nu-L vedem pe Isus domnind pe pământ în acest moment. Nu pare să fi împlinit tot ceea ce trebuia să îplinească Împăratul mesianic.

În prima jumătate a Evangheliei după Marcu, domnia lui Isus este subliniată destul de puternic, așa că El dovedește că are putere asupra bolii și asupra naturii, dovedește că poate face oamenii să-L urmeze. Și toate celelalte lucruri pe care le așteptăm de la un Dumnezeu-Împărat în mijlocul nostru. Dar lucrul neașteptat pe care ucenicii l-au găsit greu de înțeles, mai ales în Evanghelia lui Marcu, este că, atunci când Isus anunță sau afirmă că este Împărat, continuă spunându-le că va fi respins, că va suferi și apoi va muri. Inițial cred că le-a fost greu să înțeleagă ideea că Împăratul trebuia să vină în mijlocul lor ca un slujitor. Dar, privind înapoi la profețiile cu privire la Împăratul ce avea să vină, putem înțelege pasaje ca Isaia 53, care vorbește despre un Împărat care va veni, dar va suferi și apoi va muri. Iar Isus credea că face asta pentru a plăti prețul de răscumpărare pentru păcatul omenesc și că, pe cruce, Își va lasă la o parte măreția pentru a putea ispăși păcatele omenirii. Desigur, acesta nu este sfârșitul, pentru că Hristos a înviat din morți și a fost înălțat la cer, iar acum domnește ca Împărat peste întreaga creație și va reveni ca Judecător al celor vii și al celor morți.

— Dr. Simon Vibert

Isus nu a fost acel gen de Mesia pe care îl așteptau majoritatea oamenilor în primul secol și nici acel gen de Mesia pe care îl doresc majoritatea oamenilor în ziua de azi. A trăit o viață de slujire în suferință și Și-a chemat poporul împărăției să facă la fel. În pildele cu semănătorul și bobul de muștar, din Marcu 4, El spune că cei care-L urmează vor avea greutate din pricina persecuției, creând impresia că împărăția Sa va fi învinsă.

Dar a mai spus și că, în unii oameni, cuvântul împărăției prinde rădăcină și aduce rod. Ei primesc împărăția lui Dumnezeu în ascultare, Îl urmează pe Isus și contribuie la creșterea împărăției.

Împărăția este ascunsă pentru un timp, crește încet și chiar suferă. Dar, în cele din urmă, împărăția lui Dumnezeu va veni în toată plinătatea. În Marcu 4:22, Isus spune:

Căci nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit și nimic tănuit care nu va ieși la lumină (Marcu 4:22).

Mesajul lui Marcu către destinatarii lui inițiali și către noi este clar. Împărăția lui Dumnezeu crește în mod tainic, luptând împotriva persecuției, a suferinței și a dușmanilor. Dar ea crește sigur, conform planului lui Dumnezeu. Împărăția lui Dumnezeu și lucrarea lui Isus nu pot fi oprite. Într-o zi, Isus va reveni pentru a termina ce a început. În cele din urmă Își va învinge toți dușmanii, iar noi vom fi glorificați, intrând în starea finală a vieții veșnice. În acel moment, nicio profeție a Vechiului Testament nu va fi rămas neîmplinită. El va fi împlinit totul.

CONCLUZIE

În această lecție am studiat contextul Evangheliei lui Marcu, în privința paternității literare a lui Marcu, a cititorilor inițiali și a prilejului scrierii sale. I-am explorat, de asemenea, structura și conținutul. Și ne-am concentrat pe două teme majore: identitatea lui Isus ca slujitor pătimitor și Împărat biruitor. Dacă citim această evanghelie având în minte aceste două idei, o vom înțelege mai profund și o vom putea aplica mai bine la viața noastră din lumea de azi.

Evanghelia după Marcu evidențiază aspecte ale lucrării și caracterului lui Isus care nu sunt întotdeauna evidențiate în celelalte evanghelii. Ea ni-L prezintă ca stăpân puternic, energic și activ al mediului Său. Dar ne arată, de asemenea, că Isus Și-a asumat de bună voie rolul de slujitor pătimitor. Marcu ne cheamă la o varietate de reacții față de exemplul Domnului nostru. El vrea să cădem la picioarele Lui în uimire, să-L ascultăm în liniște și să răspundem cuvintelor Sale cu o ascultare radicală. Vrea să fim gata să suferim pentru împărăția lui Dumnezeu, la fel ca Isus, și să fim încurajați, știind că, atunci când Isus Și-a biruit dușmanii prin cruce, a asigurat și biruința noastră. Cu speranța aceasta vom persevera până când Isus va reveni în slavă, pentru a ne aduce acea biruință la desăvârșirea împărăției Sale.